

Rekommandationen har været drøftet i nordisk socialpolitisk komité og i et af denne nedsat underudvalg. Det er herunder bl. a. anført, at en vis karenstid er nødvendig for at forhindre, at tilfældige flytninger medfører, at pågældende overføres til tilflytningslandets pensionssystem, samt at spørgsmålet om karenstid hænger nøje sammen med spørgsmålet om bibeholdelse af pension ved flytning til udlandet. Grundlaget for en nedsættelse af karenstiden falder således i vidt omfang bort, såfremt pension kan medtages fra fraflytningslandet, således at der ikke opstår en pensionsløs periode i karenstiden. Det er endvidere anført, at forskelligheder i pensionsalderen i de nordiske lande — denne alder varierer mellem 60 og 70 år — taler for ikke at mindske den gældende 5 års karenstid. Det samme gør den omstændighed, at der i Finland og Norge som hovedregel gælder en karenstid på 5 år også for disse landes egne borgere, idet det vil være mindre rimeligt generelt at indføre kortere karenstid for statsborgere i andre nordiske lande, end den der som hovedregel gælder for vedkommende lands egne borgere.

For så vidt angår det andet i rekommandationen omhandlede spørgsmål om bibeholdelse af pension ved flytning til et andet nordisk land har komitéen været enig om at anbefale, at der tilvejebringes en ordning, hvorefter en person, der allerede oppebærer folkepension i et af de nordiske lande, bevarer retten hertil ved flytning til et andet af de nordiske lande, indtil han opnår pensionsret i tilflytningslandet. Såfremt pensionisten flytter til sit hjemland, mister han dog retten til ydelsen fra fraflytningslandet, senest når han opnår den i hjemlandet gældende pensionsalder.

Der er af komitéen udarbejdet udkast til den nødvendige ændring af den nordiske konvention om social tryghed, og den danske regering er sindet at tiltræde denne ændring, idet det under hensyn til den nære samhørighed, der er mellem de nordiske lande, findes, at den foreslåede ændring er særdeles ønskelig.

I henhold til lov om invalide- og folkepension skal personer, der oppebærer invalide- eller folkepension, have bopæl her i landet. I henhold til § 1, stk. 5, kan regeringen gøre undtagelse fra bopælskravet med hensyn til statsborgere i andre lande, såfremt der med de pågældende lande indgås gensidig overenskomst. Der er imidlertid ikke hjemmel til at gøre undtagelse for danske statsborgeres vedkommende. Den fornævnte ændring af den nordiske konvention om social tryghed vil

derfor ikke kunne tiltrædes fra dansk side, forinden der i invalide- og folkepensionsloven er skabt hjemmel for ved konvention at bestemme, at også en dansk folkepensionist, der flytter til et andet land, skal kunne bevare sin danske folkepension. Nærværende lovforslag tager sigte herpå.

Der kan imidlertid forekomme tilfælde, hvor en folkepensionist ønsker at flytte til et andet land end et nordisk med bevarelse af sin pension. Det forekommer ikke ubetinget rimeligt, at en pensionists ret til dansk pension ved flytning til udlandet helt og holdent skal være afhængig af, om der er indgået konvention med det pågældende land. Samtidig med, at der skabes mulighed for at medtage dansk pension til de nordiske lande, foreslås det derfor, at socialministeren skal have mulighed for at kunne godkende, at en pensionist kan medtage pensionen ved flytning til udlandet, uanset om der med det pågældende land er indgået overenskomst herom. En sådan adgang til at flytte til udlandet med sin folkepension skal efter forslaget kun kunne indrømmes undtagelsesvis, når ganske særlige omstændigheder taler derfor. Der er her tænkt på tilfælde, hvor den pågældende pensionist har haft en fast tilknytning til landet ved i en lang årrække at have boet her, og hvor han, fordi han er blevet enlig og måske desuden svagelig, har en ganske særlig grund til at tage ophold i et andet land derved, at han der har nære pårørende, i første række børn. Dispensation fra lovens almindelige bopælskrav kan ligeledes efter forslaget gives for en begrænset periode, såfremt dette i det enkelte tilfælde skønnes hensigtsmæssigt.

Ad lovforslagets § 1.

Til § 1.

Der henvises til de foranstående bemærkninger.

Til § 16.

Efter lov om invalide- og folkepension beregnes og udbetales pension af opholdskommunen, der herefter får hele eller en del af udgiften refunderet i henhold til de i lovens kapitel XII indeholdte regler.

Såfremt der som foreslået skabes mulighed for at udbetale pension til personer med bopæl i udlandet, findes det rimeligt, at de opholdskommunen normalt påhvilende forpligtelser kommer til at påhvile den kommune, hvor pågældende havde bopæl, umiddelbart inden flytning til udlandet fandt sted, og hvorfra pågældende i forvejen oppebærer pension.